

PÕLVA VALLAVOLIKOGU

MÄÄRUS

Põlva

05.12.2018 nr 1-4/125

Põlva valla koerte ja kasside pidamise eeskiri

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 36² ja loomatauditõrje seaduse § 11 lõike 1 alusel.

§ 1. Üldsätted

- (1) Põlva valla koerte ja kasside pidamise eeskiri (edaspidi *eeskiri*) sätestab koerte ja kasside pidamise ja märgistamise nõuded Põlva valla haldusterritooriumil.
- (2) Koera ja kassi pidamisel lähtutakse käesolevast määrusest, loomakaitseseadusest, loomatauditõrje seadusest, veterinaarkorralduse seadusest, põllumajandusministri 24.07.2008 määrusest nr 76 "Lemmikloomade pidamise nõuded", Vabariigi Valitsuse 16.04.2002 määrusest nr 130 "Hulkuvate loomade püüdmise, pidamise ja nende omaniku kindlakstegemise ning hulkuvate loomade hukkamise kord" ja muudest loomapidamist reguleerivatest õigusaktidest.
- (3) Eeskirja ei kohaldata jahikoerale jahipidamisel jahiseaduses sätestatud tähenduses.

§ 2. Koera ja kassi pidamise nõuded

- (1) Loomapidaja tagab pideva järelevalve koera ja kassi üle. Vajadusel kasutatakse jalutusrihma, kandepuuri või koeral koonusrihma või suukorvi.
- (2) Koera ja kassi pidamisel ei tohi rikkuda avalikus kohas käitumise üldnõudeid ja heakorra nõudeid, häirida ega ohustada inimesi ja loomi ega neile kahju tekitada.
- (3) Loomapidajal on soovituslik kasutada koeral kaelarihma, millel on märgitud loomapidaja kontaktandmed.
- (4) Halva nähtavuse korral või pimedal ajal teel liikudes on loomapidajal soovituslik kasutada koeral või kassil helkurit või valgusallikat.
- (5) Loomapidaja koristab koheselt koera ja kassi väljaheited teise isiku omandis olevalt kinnisasjalt ja avalikust kohast.
- (6) Loomapidaja tähistab piiratud territooriumi, kus koer liigub vabalt, sissepääsu hoiatussildiga ning välistab looma omal tahtel välja pääsemise.
- (7) Koera ja kassi avalikus supluskohas ujutamine on keelatud.
- (8) Nakkusohtlikult haige koera ja kassiga avalikus kohas viibimine on keelatud.

§ 3. Koera ja kassi märgistamine ja nende üle arvestuse pidamine

- (1) Koer märgistatakse mikrokiibiga. Kasside märgistamine mikrokiibiga on soovituslik.
- (2) Koer märgistatakse mikrokiibiga kolme kuu jooksul koera sündimisest. Märgistamata koera omandamisel märgistatakse koer ühe kuu jooksul.
- (3) Koer ning soovituslikult kass registreeritakse ning nende üle peetakse arvestust Põlva valla lemmikloomaregistris (edaspidi *register*) veebilehel www.llr.ee.
- (4) Registreerimise kogutavate andmete koosseisu ja registri pidamise korra kehtestab Põlva Vallavalitsus registri põhimäärusega.

(5) Koera või kassi võõrandamisel muudetakse loomapidaja andmed registris ühe kuu jooksul. Loomapidaja andmete muutmiseks esitatakse taotlus Põlva Vallavalitsusele kui registri vastutavale töötlejale.

(6) Koera ja kassi märgistamise ja registreerimise korraldamine on loomaomaniku kohustus.

(7) Koera või kassi surma korral teeb vastava kande registris loomapidaja.

§ 4. Hulkuva koera ja kassi püüdmise korraldamine

Hulkuva koera ja kassi püüdmist, pidamist, nende omaniku kindlakstegemist ja hulkuva koera ja kassi hukkamist korraldab Põlva Vallavalitsuse hallatav asutus Põlva Haldusteenistus Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud korras.

§ 5. Vastutus ja järelevalve

(1) Eeskirja rikkumise eest karistatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 66³ alusel.

(2) Järelevalvet eeskirja täitmise üle teostavad kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 66⁴ alusel keskkonnaspetsialist ja jurist ning Politsei- ja Piirivalveamet.

§ 6. Rakendussätted

(1) Enne käesoleva määruse jõustumist omandatud koer märgistatakse mikrokiibiga ja registreeritakse registris hiljemalt 2020. aasta 1. jaanuaril.

(2) Enne käesoleva määruse jõustumist tätoveerimise teel märgistatud koer registreeritakse registris hiljemalt 2020. aasta 1. jaanuaril.

(3) Määrus jõustub 2019. aasta 1. juulil.

/allkirjastatud digitaalselt/

Lennart Liba

Vallavolikogu esimees

Seletuskiri Põlva Vallavolikogu 05.12.2018 määruse eelnõu nr 1-4/125 "Põlva valla koerte ja kasside pidamise eeskiri" juurde

Sissejuhatus ja eelnõu sisu

01.02.2017 jõustus Vabariigi Valitsuse 26.01.2017 määrus nr 21 "[Ahja valla, Laheda valla, Mooste valla, Põlva valla ja Vastse-Kuuste valla osas haldusterritoriaalse korralduse ja Vabariigi Valitsuse 3. aprilli 1995. a määruse nr 159 "Eesti territooriumi haldusüksuste nimistu kinnitamine" muutmine](#)". Määruse alusel moodustus 22.10.2017 Ahja valla, Mooste valla, Laheda valla, Põlva valla ja Vastse-Kuuste valla ühinemise teel uus omavalitsusüksus – Põlva vald, mis on ühinenud omavalitsusüksuste üldõigusjärglane.

Haldusreformi seaduse § 16 lõikest 1 ja Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse (edaspidi *ETHS*) § 14¹ lõikest 4¹ tulenevalt peab uus moodustunud omavalitsusüksus kehtiva õigusnormi pärast haldusreformi uuesti kehtestama. Ühinenud omavalitsusüksuste õigusaktid kehtivad kuni uue moodustunud omavalitsusüksuse organite poolt uue õigusnormi kehtestamiseni sellel territooriumiosal, kus nad enne omavalitsusüksuste ühinemist kehtestati.

Arvestades haldusreformi seadusest ning *ETHS*-ist tulenevat eeldust ja kohustust, et pärast kohalike omavalitsuste ühinemist kehtestab uus omavalitsusüksus kogu õigusliku regulatsiooni uuesti, on välja töötatud kogu Põlva valla haldusterritooriumil kehtiva määruse eelnõu kehtestamiseks koerte ja kasside pidamise eeskiri.

Koerte ja kasside pidamise eeskirja kehtestamine on [kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse](#) § 22 lõike 1 punkti 36² alusel volikogu ainupädevuses.

Ühinenud omavalitsusüksuste määrused on vastuolude tõttu seadustega kehtetuks tunnistatud Põlva Vallavolikogu 17. mai 2018. a määrusega nr 1-2/38 "[Volikogu määruste kehtetuks tunnistamine](#)".

Loomade (sealhulgas lemmikloomade) pidamist reguleerib [loomakaitse seadus](#), [loomatauditõrje seadus](#), [veterinaarkorralduse seadus](#), [korraaitse seadus](#), Vabariigi Valitsuse 16. aprilli 2002. a määrus nr 130 "[Hulkuvate loomade püüdmise, pidamise ja nende omaniku kindlakstegemise ning hulkuvate loomade hukkamise kord](#)", põllumajandusministri 24. juuli 2008. a määruse nr 76 "[Lemmikloomade pidamise nõuded](#)", põllumajandusministri 20. novembri 2000. a määrus nr 67 "[Marutaudi tõrje eeskiri](#)", Põlva vallavolikogu 31. jaanuari 2019. a määrus "[Põlva valla heakorra eeskiri](#)" ning teised riigi ja Põlva valla õigusaktidega kehtestatud nõuded.

Loomatauditõrjeseaduse (edaspidi *LTTs*) § 11 lõike 1 kohaselt korraldab kohalik omavalitsus koerte ja vajaduse korral teiste lemmikloomade üle arvestuse pidamist. Senini on see nõue olnud täidetud ebapiisavalt.

Põlva Vallavalitsus on senini pidanud registrit paber kandjal ja teistes ühinenud omavalitsustes ei ole arvestust peetud. Tehnilisi võimalusi loomade kohustuslikuks märgistamiseks ja loomade üle arvestuse pidamiseks ainukordse numbriga kiibi paigaldamise ja üleriigilisse registrisse kandmise teel on paljud loomaomanikud juba kasutanud, kuid omavalitsusel puudub registreeritud loomade andmetele ligipääs. Märgistamise ja registreerimise nõue on otstarbekas kehtestada selleks, et leitud või omaniku valdusest pääsenud looma identifitseerida.

Mikrokiipe paigaldavad loomaarstid ning Põlva Väikeloomakliinikus on tasu 13-15 eurot (hind sõltub sellest, kas kliinikus on temperatuuri mõõtvad kiibid (15 eurot/tükk) või harilikud kiibid).

Hetkel on Eestis kasutusel kaks paralleelset registrit, kuhu loomapidajad saavad oma kiibistatud või tätoveeritud lemmikloomi registreerida.

Põlva vald võtab kasutusele lemmikloomaregistri, mis asub veebiaadressil www.llr.ee Register on üle-eestiline veebipõhine lemmikloomade register, mille kasutajateks on omavalitsused, veterinaarid, varjupaigad, MTÜd jne. Register on mõeldud arvestuse pidamiseks Eesti lemmikloomade üle. Põlva vald kasutab Varjupaikade MTÜ teenuseid, kes on samuti lemmikloomaregistri www.llr.ee kasutaja. Nimetatud registrit kasutab ka Põlva Väikeloomakliinik ning MTÜ Assisi Franciscuse Seltsi Tartu koduta loomade varjupaik.

Register vastab nii omavalitsuste vajadustele koondades kõik lemmikloomade info ühisesse andmebaasi: ühes kohas on nii registreeritud loomad ja loomaomanikud kui ka omavalitsuse territooriumilt püütud hulkuvad loomad. Registri eesmärgiks on registreerida kohaliku omavalitsuse haldusterritooriumil peetavad vaksineeritud lemmikloomad ja nende omanikud hulkuvate loomade püüdmise ja nende omanikele tagastamise korraldamiseks ning seeläbi osutada paremat avalikku teenust loomaomanikele ning aidata kaasa loomataudide leviku tõkestamisele. Eesmärk on andmete kogumine loomatauditõrje seadusest ja loomakaitseseadusest kohalikule omavalitsusele tulenevate ülesannete täitmiseks. Register võimaldab näha ka hulkuvate loomade kohta käivat aruandlus ja statistikat.

Loomade registreerimine on tasuta. Loomaomanikul on võimalik ise oma looma registrisse kanda läbi registri avaliku portaali www.llr.ee. Registri kasutamisel tasub omavalitsus 81,60 eurot (sisaldab käibemaksu) kuus.

Võrreldes varasemate regulatsioonidega on eelnõus järgmised põhimõttelised muudatused:

- välditud on riiklike õigusaktide ümberkirjutamist, eeskiri reguleerib vaid koerte ja kasside pidamise üldpõhimõtteid ning märgistamist ja nende üle arvestuse pidamist
- hulkuva looma püüdmist, pidamist, nende omaniku kindlakstegemist ja hulkuva koera ja kassi hukkamist korraldab Põlva Haldusteenistus Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud korras
- koerte märgistamine kiibistamise teel muutub kohustuslikuks, mille tulemusel on võimalik hulkuvat koera ja kassi identifitseerida ja omanikule tagasi toimetada
- lisandub kohustus registreerida loom Põlva valla lemmikloomaregistris. Registri vastutavaks töötlejaks on Põlva Vallavalitsus ning volitatud töötlejateks loomakliinik ja veterinaararst.

Määrusega kehtestatakse Põlva valla koerte ja kasside pidamise eeskiri.

Määruse vastuvõtmiseks on vajalik volikogu poolthälteenamus.

Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Liidu õigusega.

Rakendamisega seotud tegevused, kulud/tulud

Määruse rakendamisega kaasneb Põlva vallale lemmikloomaregistri kasutamise kulud ca 1000 eurot aastas.

Määruse vastuvõtmisel kehtestab Põlva Vallavalitsus Põlva valla lemmikloomaregistri põhimääruse, millega kehtestatakse registrisse kogutavate andmete koosseis ja registri pidamise kord.

Määruse jõustumine

Vastavalt kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 23 lõikele 1 jõustuvad volikogu määrused kolmandal päeval pärast nende avaldamist Riigi Teatajas, kui määruses eneses ei ole sätestatud hilisemat jõustumise tähtaega.

Vallavalitsus teeb ettepaneku jõustada määrus 01.07.2019.

Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine

Eelnõu on 29.03.2019 esitatud arvamuse andmiseks Politsei- ja Piirivalveametile (louna@politsei.ee), Tartu koduta loomade varjupaiga haldajale MTÜle Assisi Franciscuse Selts

(tartu@loomadevarjupaik.eu), OÜle Põlva Väikeloomakliinik (info@loomakliinik.com), volitatud veterinaararstile Aimar Teever (aimar.teever.002@mail.ee) ja Põlva valla külavanemate seltsile (kulavanemad@polva.ee).

Kirjaliku arvamuse avaldamise tähtjaks määrati 15.04.2019.

OÜ Põlva Väikeloomakliinik (Eve Kinnunen) esitas 04.04.2019 järgmised ettepanekud:

1. Kuna enamuse meie poolt kiibitud ja registrisse kantud loomadest on registreeritud Eesti Lemmikloomaregistrisse (www.lemmikloomaregister.ee), siis võiks aktsepteerida sinna kantud loomade andmeid. Omanike jaoks on segadust tekitav olukord, kui loom on nõuetekohaselt registreeritud, kuid seda ei aktsepteerita.

Vallavalitsus ei toeta ettepanekut.

Põhjus, miks Põlva vald valis koerte (ning soovituslikult kasside) registreerimiseks ning nende üle arvestuse pidamiseks lemmikloomaregistri veebilehel www.llr.ee on asjaolud, et loomade registreerimine on tasuta ning loomaomanikul on võimalik ise oma looma registrisse kanda läbi registri avaliku portaali. Samuti vastab www.llr.ee täielikult nii riigi nõuetele, seadusandlusele kui kasutajate vajadustele.

2. Kiiipimiskohustusest võiks vabastada ainult täiesti tubased kassid. Väljas käivad kassid peaks olema kiibistatud. See lihtsustaks ka loomapüüdjate tööd nn "hulkuvate" kasside püüdmisel ja varjupaika toimetamisel.

Vallavalitsus ei toeta ettepanekut.

Põlva vald on valdavalt hajaasustuspriirkond, kus kasse tubastes tingimustes enamasti ei peeta. Ettepanek toob kaasa ametiasutusele järelevalve teostamisel liialt suure halduskoormuse.

Põlva valla külavanemate selts (Ariana Eerits) esitas 11.04.2019 järgmised ettepanekud:

1. muuta määruse pealkirja "Lemmikloomade pidamise eeskiri" ja sisu ka vastavaks. Selgituseks: Igasugused tuhkrud ja minisead on moes. Omanik peaks vastutama kõikide kahjude eest, mille tema lemmikloom põhjustab.

Vallavalitsus ei toeta ettepanekut.

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkt 36² sätestab kohaliku omavalitsusüksuse kohustuse kehtesta koerte ja kasside pidamise eeskiri. Põlva vald ei pea vajalikuks kohustada loomaomanikke teiste lemmikloomade üle arestust pidama. Määruse eelnõu sätestab koete märgistamise mikrokiibiga. Kasside märgistamine mikrokiibiga on soovituslik.

Loomaomaniku vastutus tuleneb võlaõigusseaduse §-st 1060, mille alusel loomapidaja vastutab looma poolt tekitatud kahju eest. Loomaomaniku vastutust tekitatud kahjude eest ei vähenda asjaolu, et vallavolikogu kehtestatud eeskiri ei reguleeri koerte ja kasside pidamise eeskirjas teiste lemmikloomade pidamist.

Määruses on välditud riiklike õigusaktide ümberkirjutamist. Eeskiri reguleerib vaid koerte ja kasside pidamise üldpõhimõtteid, märgistamist ja nende üle arvestuse pidamist. Määruses on sätestatud vaid koerte ja kasside pidamise üldnõuded (§ 2), mida enim rikutakse ja millele loomaomanik enim tähelepanu peaks pöörama.

2. täiendada § 2 lõikega sõnastuses: "Loomapidajal tuleb välistada koera territooriumilt väljapääsemine või teistele loomadele või inimestele kallaletungimise võimalus".

Selgituseks: on olnud juhuseid, kus koerapidaja laiutab peale intsidenti käis, et aga no mis ma ikka teha sain, pani näed plehku. Tegelikult on päris mitmeid võimalusi kuidas takistada koera "väljamurdmist".

Vallavalitsus toetab ettepanekut osaliselt ning täiendab eelnõu § 2 lõike 6 sõnastust, lisades loomapidaja kohutuse välistada looma omal tahtel territooriumilt välja pääsemine.

3. täiendada § 3 lõikega sõnastuses: "Koeral peab olema kaelarihm, millel on loetavalt kirjas koera omaniku nimi ja telefoninumber".

Selgituseks: Praegu on FB täis postitusi a'la "tuli sõbralik koer, kelle oma?". Kui omaniku kohta kohe infot ei saada ja omanik näiteks ei loe FB-d vms, siis kutsutakse koerapüüdja või viiakse varjupaika, loetakse kiip ja siis teavitatakse omanikku. See oleks kõik olemata, kui koeral oleks telefoninumber kaelas.

Vallavalitsus toetab ettepanekut osaliselt. Vallavalitsus ei pea põhjendatuks kehtestada koerale kaelarihma kandmise kohustust. Kaelarihma kandmine võiks olla soovituslik. Eelnõu § 2 täiendati lõikega 3 järgmises sõnastuses: "(3) Loomapidajal on soovituslik kasutada koeral kaelarihma, millel on märgitud loomapidaja kontaktandmed."

Politsei- ja Piirivalveamet (Katrín Satsi) esitas 15.04.2019 ettepaneku eelnõu § 2 lõige 1 sõnastada järgnevalt: "(1) Loomapidaja tagab, et koer või kass ei pääseks loomapidaja järelevalveta teise isiku omandis olevale kinnisasjale või avalikku kohta. Vajadusel kasutatakse jalutusrihma, kandepuuri ning koeral koonusrihma või suukorvi."

Vallavalitsus toetab ettepanekut.

Eelnõu § 2 lõiget 6 täiendati ja lisati loomapidaja kohutus välistada looma omal tahtel territooriumilt välja pääsemine.

Eelnõu on Põlva Vallavalitsuse poolt heaks kiidetud 02.05.2019 ja edastatud menetlemiseks Põlva Vallavolikogule.

Määruse jaotuskava

Avaldamiseks Riigi Teatajale ja Põlva valla kodulehel ning Põlva valla infolehes Põlva Teataja.

Eelnõu koostajad

keskkonnaspetsialist Reelika Raig

vallasekretär Eliko Saks

jurist Kaira Perv

jurist Kristi Viert